

IMF Kaynaklarını Nereden Temin Ediyor

8 Mart 2019

IMF'nin üye ülkelere imtiyazsız koşullarla kullandığı kredilerin kaynakları temel olarak kota ödemeleri yoluyla üye ülkeler tarafından sağlanmaktadır. Çok taraflı ve ikili borçlanma, kota kaynaklarına ek geçici bir takviye imkanı sağlayarak, sırasıyla ikinci ve üçüncü savunma hatlarını oluşturmaktadır. Borçlanma yoluyla temin edilen bu kaynaklar IMF'nin küresel ekonomik kriz sırasında üye ülkeleri desteklemesini sağlamada kritik bir rol oynamıştır. IMF'nin halihazırda 975 milyar SDR düzeyindeki toplam kaynağı, bir likidite tamponu ayrıldıktan sonra ve kredilendirme için sadece güçlü dış pozisyonu olan üye ülkelerin kaynaklarının kullanıldığı düşünüldüğünde, yaklaşık 715 milyar SDR (yaklaşık 1 trilyon ABD\$) düzeyinde güçlü bir kredilendirme kapasitesine veya "ateş gücüne" dönüşmektedir.

Kotalar

Kotalar IMF'nin temel finansman kaynağını oluşturmaktadır. IMF'nin her bir üyesi için, geniş

anlamda dünya ekonomisindeki göreceli konumuna dayalı olarak bir **kota** belirlenmektedir. IMF toplam kota düzeyinin yeterliliğini ve üyeler arasındaki dağılımını değerlendirmek amacıyla düzenli olarak genel kota gözden geçirmeleri gerçekleştirmektedir. En son gözden geçirme (14. Gözden Geçirme) 2010 yılında tamamlanmıştır ve kota artışları 2016 yılında

yürürlüğe girmiştir. Bu gözden geçirme sonucunda kota kaynakları 477 milyar SDR (yaklaşık 660 milyar ABD\$) ile iki katına çıkarılmıştır. 5 Aralık 2016 tarihinde, Governörler Kurulu, İcra Direktörleri Kurulunun sahip olduğu mevcut anlayış ve IMFC tarafından sağlanan rehberlik doğrultusunda ve 15. Gözden Geçirmenin 2019 İlkbahar Toplantılarına kadar ve en geç olarak 2019 sonbaharındaki Yıllık Toplantılara kadar tamamlanması hedefine uygun olarak 15. Genel Kota Gözden Geçirmesi çalışmalarına hız verilmesi çağrısında bulunan bir Kararı kabul etmiştir.

Çok Taraflı Borçlanma

Yeni Borçlanma Düzenlemeleri (NAB) yoluyla çeşitli üye ülkeler ve kurumlar IMF'ye ilave kaynak sağlayabilecek hale gelmiştir. Yeni Borçlanma Düzenlemeleri, uluslararası para sisteminde yaşanabilecek bir bozulmanın önünü almak veya olası bir bozulma ile baş edebilmek için IMF kaynaklarını takviye etmeye yönelik ikinci bir savunma hattı oluşturmaktadır. 14. Gözden Geçirme kapsamında gerçekleştirilen kota artışlarıyla koşut olarak NAB Şubat 2016'da 370 milyar SDR düzeyinden 1822 milyar SDR düzeyine çekilmiştir.

İkili Borçlanma Anlaşmaları

İkili Borçlanma Anlaşmaları kotalar ve Yeni Borçlanma Düzenlemelerinden (NAB) sonra **üçüncü bir savunma hattı oluşturmaktadır**. Küresel finansal krizin başlangıcından bu yana, IMF üyelerinin finansman ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla birkaç tur ikili borçlanma anlaşması yapmıştır. 2016 yılında, küresel ekonomide devam eden belirsizlikler göz önünde bulundurularak, üyeler revize bir borçlanma çerçevesi içerisinde ikili borçlanmaya erişimin devam ettirilmesine karar vermiştir. Başlangıç dönemi 2019 sonuna kadar belirlenmiştir ancak borç verenlerin onayı ile bir yıl daha uzatılması mümkündür.

İmtiyazlı Borç Verme

Düşük gelirli ülkelere yönelik imtiyazlı borç verme ve borç hafifletme yardımları ayrı "katkı bazlı vakıf fonları" yoluyla finanse edilmektedir.

YENİ BORÇLANMA DÜZENLEMELERİ

- 40 katılımcı
- Toplam büyüklük 182 milyar SDR (250 milyar ABD\$)
- Aktivasyon için oy hakkına sahip alacaklıların yüzde 85'inin desteği gerekiyor
- Nisan 2011 ile Şubat 2016 arasında on kez aktive edilmiştir
- Son aktivasyon Şubat 2016'da sona erdi
- Kasım 2022'ye kadar ilave beş yıllık bir süre için yenilendi

2016 BORÇLANMA ANLAŞMASI

- 2016 Borçlanma Anlaşması onaylanan 40 katılımcı
- Yaklaşık 317 milyar SDR (440 milyar ABD\$) düzeyinde toplam taahhüt
- Anlaşmaların aktivasyonu için oy hakkına sahip alacaklıların yüzde 85'inin desteği gerekiyor
- Ortak başlangıç dönemi 2019 sonunda sona erecek; borç verenlerin onayı ile 2020 sonuna kadar uzatılabilir